

Finansdepartementet,
Skatte- och tullavdelningen

Näringsdepartementet,
Enheten för Marknad och konkurrens

Anna Wallentin
Anna.wallentin@energigas.se

Stockholm den 2020-04-16

Begäran om tillfälliga regeländringar för att säkerställa att befintliga stöd får ges även till företag som är i ekonomiska svårigheter till följd av Coronapandemin (covid-19)

Inledning

Coronapandemin ställer vårt samhälle inför svåra prov och helt nya utmaningar. Från Energigas Sveriges sida har vi bland annat sett konsekvenser för biogasen, där efterfrågan minskar till följd av minskad kollektivtrafik, färre taxiresor och nedstängda restauranger och serveringar. När efterfrågan på biogas minskar, finns risk att biogasen måste facklas bort istället för att användas som klimatsmart bränsle, vilket kan leda till stora intäktsbortfall för producenterna. Produktionen av biogas har nämligen en inneboende tröghet och kan inte stoppas på kort varsel. Substraten (t.ex. matavfall och avloppsslam) har en uppehållstid på ca 25–30 dagar innan avfallet blivit biogas.

Det finns många anledningar till varför svensk produktion och användning av biogas är så viktigt. Biogas är en av grundpelarna i Sveriges omställning till en cirkulär bioekonomi och ökad försörjningstrygghet. Förutom att biogas är ett klimatsmart bränsle fyller biogasproduktionen också stor roll som behandling av matavfall och restprodukten biogödsel är viktigt för inhemsk livsmedelsproduktion.

Den minskade efterfrågan på biogas medför sämre lönsamhet för de svenska biogasproducenterna. För att få igång efterfrågan igen behöver användningen av biogas stimuleras. Här är biogasens befrielse från energiskatt och koldioxidskatt mycket viktig. Vid sidan av användningen är det också av stor betydelse att det stöd som ges till produktion av biogas ska användas som biodrivmedel kan fortsätta att betalas ut, också när producenterna får svårare att få ekonomin att gå ihop.

Bakgrund

Energi- och koldioxidskatter är viktiga verktyg i arbetet för att nå Sveriges ambitiösa miljö- och klimatmål. Miljöskatter är styrande skatter som syftar till att påverka människors beteende och de val individer och företag gör varje dag. Men det innebär också att skatternas utformning ofta innebär statliga stöd som måste godkännas av EU kommissionen. Kommissionens godkännande är förenat med vissa villkor, bland annat att stöd inte får ges till företag i ekonomiska svårigheter. Vad det innebär att ett företag är i ekonomiska svårigheter framgår i artikel 2.18 i Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

I svensk lag regleras skatter på bränslen och el genom lagen (1994:1776) om skatt på energi (LSE). I LSE framgår även att biogas är helt befriat från energiskatt och koldioxidskatt vid användning som motorbränsle eller för uppvärmning. Vidare framgår det att skattebefrielsen är ett statligt stöd som inte får ges till företag i ekonomiska svårigheter. Tidpunkten för bedömningen av om ett företag är i ekonomiska svårigheter ska göras vid den tidpunkt då stödet anses beviljat. I detta sammanhang är den tidpunkten vanligtvis då företaget lämnar en skattedeclaration eller ansöker om återbetalning av skatt (se Skatteverkets rättsliga vägledning 2019 och dess hänvisning till prop. 2015/16:159 s. 44).

Förutom skattebefrielsen ges biogas även stöd riktat till produktionen, i de fall biogasen ska användas som biodrivmedel, se förordning (2018:1501). Stödet är anmält under den allmänna gruppundantagsförordningen (GBER) som inte får tillämpas för företag i ekonomiska svårigheter.

Under 2018 beslutade regeringen att avsätta 200 miljoner kronor för att upprätta ett innovationskluster för flytande biogas. Regeringen gav Energimyndigheten i uppdrag att utlysa medel enligt förutsättningarna i förordning (2018:1545) om stöd för utveckling och användning av flytande biogas. I december 2018 beviljades Energigas Sverige stöd till att under tre år vara värd för innovationskluster för flytande biogas, som fick namnet Drive LBG. Drive LBG verkar för att samla, demonstrera samt öka kunskapen, innovationskraften och utvecklingsmöjligheterna med hållbara lösningar för flytande biogas (LBG) på såväl nationell som internationell nivå. I projektet ingår, förutom stöd till innovationsklustret, också stöd till demonstrationsanläggningar. Stödet är anmält under den allmänna gruppundantagsförordningen (GBER) som inte får tillämpas för företag i ekonomiska svårigheter.

Den 20 mars 2020 publicerade kommissionen ett meddelande (2020/C 91 I/01) med tillfällig ram för statliga stödåtgärder till stöd för ekonomin under det pågående utbrottet av covid-19. I avsnitt 3.1 framgår att dessa stöd även får ges till företag i ekonomiska svårigheter under förutsättning att de inte var i sådana ekonomiska svårigheter den 31 december 2019, men har hamnat i ekonomiska svårigheter efter detta datum till följd av covid-19 utbrottet.

Begäran om tillfällig regeländringändring

Det är naturligtvis mycket bra att Kommissionen ger medlemsstaterna möjligheter att snabbt införa nya stödsystem för att rädda arbetstillfällena och företagande. Men förutom att införa nya, snabba stödpaket, är det också viktigt att befintliga stöd kan fortsätta ges till de företag som kämpar för sin verksamhet i sviterna av covid-19.

Svensk produktion och användning av biogas är en av grundpelarna i Sveriges omställning till en cirkulär bioekonomi och ökad försörjningstrygghet. Sverige behöver biogasen för att nå beslutade miljö- och klimatmål på ett kostnadseffektivt sätt. Därför är det viktigt att i så hög utsträckning som möjligt mildra plötsliga ekonomiska konsekvenser för de aktörer som investerar i den svenska biogassatsningen. Att säkerställa att befintliga stöd fortsatt kan ges till biogasmarknadens aktörer under rådande ekonomiska kris är ett effektivt sätt att göra det.

Energigas Sverige hemställer om att tillfälliga regler införs som möjliggör att följande befintliga stöd ska få ges till företag som hamnat i ekonomiska svårigheter till följd av covid-19 utbrottet under 2020, men som inte var i sådana svårigheter den 31 december 2019:

- befrielse från energiskatt och koldioxidskatt för biogas (lagen (1994:1776) om skatt på energi),
- stöd till produktion av biogas som ska användas som biodrivmedel (förordning (2018:1501) om statligt stöd till produktion av biogas som ska användas som biodrivmedel), samt

- stöd till innovationskluster och demonstration av flytande biogas (förordning (2018:1545) om stöd för utveckling och användning av flytande biogas).

Det finns förstås ytterligare statliga stöd på miljöområdet, som t.ex. Klimatklivet, som också kommer att behöva motsvarande möjlighet att tillfälligt beviljas även till företag som hamnat i ekonomiska svårigheter till följd av covid-19. Eftersom de statliga stöden regleras på många olika sätt i svensk lagstiftning, en del i lag och andra i förordning, har vi valt att i denna hemställan inte ange något förslag på lag- eller förordningstext. Möjligheten att tillfälligt ge stöd till företag som hamnat i ekonomiska svårigheter till följd av covid-19 utbrottet under 2020, men som inte var i sådana svårigheter den 31 december 2019, istället för att villkora stöden med definitionen av företag i ekonomiska svårigheter i artikel 2.18 i Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, kommer att behöva implementeras på olika sätt i olika regelverk.

Maria Malmkvist
VD, Energigas Sverige